

**Результати моніторингу
освітньо-професійної програми «ПОЛІТОЛОГІЯ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 052 Політологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: Бакалавр політології. Політолог**

Згідно з Законом України «Про вищу освіту» система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм шляхом проведення опитування здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, інших стейкхолдерів.

Моніторинг ОПП «Політологія» здійснюється з метою забезпечення зворотнього зв'язку зі здобувачами вищої освіти шляхом обговорення актуальних питань освітнього процесу та проведення анонімного анкетування. Метою такого моніторингу є вивчення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітньо-професійної програми, навчального процесу, матеріально-технічних та навчально-методичних матеріалів.

За результатами проведеного **моніторингу аналізу якості освіти здобувачів**, отримано наступні результати:

100% опитаних здобувачів були ознайомлені зі змістом освітньої програми на початку навчання;

73% опитаних вважають, що достатнім є зміст переліку навчальних дисциплін освітньої програми для якісної професійної підготовки;

77,8 % опитаних вважають, що достатньо часу виділено на практичну підготовку за ОПП;

73% опитаних вважають, що їм вдалося реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін;

90% опитаних вважають, що правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом ОПП;

здобувачі також відзначили, що поінформовані про можливість упродовж навчання навчатися за внутрішньою/ міжнародною академічною мобільністю за освітньою програмою Політологія;

Необхідно відзначити, що здобувачі вищої освіти ОПП Політологія мають завжди можливість консультиватися з НПП щодо виконання самостійної роботи.

Серед навчальних дисциплін, які необхідно включити до освітньої програми підготовки фахівців спеціальності 052 «Політологія» було відзначено освітні компоненти, які розширюють знання здобувачів з фінансової грамотності, зовнішньої політики, критичного мислення, англійської мови професійного спрямування тощо.

Необхідно зауважити, що запропоновані освітні компоненти пропонуються НПП у каталозі вибіркових дисциплін з метою набуття м'яких навичок під час навчального процесу. Таким чином, здобувач може реалізувати своє право на формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Щодо ОК «Англійська мова за професійним спрямуванням», у блоці обов'язкові освітні компоненти загальної підготовки включено ООК 02.02 «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (7 кредитів/210 год).

Здобувачка 2 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми здобуття освіти Боднар Юлія запропонувала надати здобувачам можливість вибору щодо роботи над проектами в межах ОК Курсова робота.

Результати аналізу ОПП «Політологія» випускниками:

За результатами проведеного опитування, яке було запропоновано випускникам, отримано наступні результати:

✓ при виборі майбутньої професії для випускників важливими були: престижність професії; можливість кар'єрного зростання; відповідність наявних у мене знань, здібностей та нахилів у майбутній професійній діяльності; зміст професійної діяльності (характер, складність, небезпека, умови праці); професія допоможе знайти роботу за кордоном;

✓ при виборі майбутньої професії випускники орієнтувалися на інформацію представників установ, що надають профорієнтаційні послуги; особисту думку;

✓ більшість випускників вважають, що спеціальність затребувана на українському ринку праці або буде затребувана у майбутньому;

✓ 50% випускників відзначили, що працюють за спеціальністю, а серед труднощів при працевлаштуванні відзначили недостатність професійних знань і навичок, відсутність досвіду роботи.

Рівнем освіти випускники загалом є задоволеними. Окрім того, випускники високо оцінили пунктуальність, організованість, толерантність та тактовність НПП, рівень професіоналізму, можливість взаємодіяти з куратором. Також високо оцінено доступність та зрозумілість навчальних вимог, раціональне використання часу під час заняття, забезпеченість навчальними та методичними матеріалами освітніх компонентів.

Випускник першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання Колінчук Іван запропонував розглянути можливість щодо перегляду та оновлення окремих тем з освітнього компоненту «Практична політологія» із врахуванням прикладного аспекту.

Результати аналізу ОПП «Політологія» роботодавцями:

За результатами проведеного опитування, яке було запропоновано роботодавцям, отримано наступні результати:

- роботодавці вважають, що вплив на ефективність професійної діяльності випускника справляють: рівень загальнотеоретичної підготовки, який включає базові (професійні) компетентності; здатність працювати у команді та ефективно представляти спільні результати роботи; стратегічне мислення та націленість на кінцевий результат;

- серед недоліків у підготовці фахівців було відзначено : відсутність бажання до саморозвитку та самоосвіти; недостатній рівень практичної підготовки; низький рівень теоретичних;

- з метою поліпшення підготовки фахівців-політологів запропоновано реалізовувати викладання ОК «Політична географія», «Національні меншини в Україні»;

- загалом, опитувані вважають, що ОПП Політологія забезпечує формування необхідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей у випускників спеціальності 052 Політологія.

В межах проведеної зустрічі з представниками роботодавців Гнидюк Олександр, аналітик БО Міжнародний благодійний фонд громадської дипломатії запропонував в контексті співпраці сприяти виконанню кваліфікаційних робіт за замовленням державних установ, ГО тощо, а також продовжувати практику організації гостьових лекцій з експертами у сфері прикладної політології.

Слушною була ідея щодо забезпечення викладання тем з окремих освітніх компонентів, зокрема «Публічна політика», «Порівняльна політологія» англійською мовою з метою поглиблення навичок спілкування іноземною мовою.

Сіра Катерина Вікторівна, керуюча справами виконавчого комітету Дунаєвецької міської ради запропонувала продовжувати активну співпрацю між кафедрою політології та філософії КПНУ ім. І. Огієнка та Дунаєвецькою міською радою в контексті забезпечення баз практики для здобувачів спеціальності 052 Політологія.

В контексті освітнього компоненту «Основи наукових досліджень» було запропоновано теми лекційних, практичних занять, які би забезпечували формування у студентів знання та навички роботи над проектами.

Оленюк Світлана, головний спеціаліст служби у справах дітей Кам'янець-Подільської районної адміністрації запропонувала розширити ОК «Державне будівництво та місцеве самоврядування» темами, які би враховували регіональний чинник.

Новородовський Валерій, кандидат історичних наук, молодший науковий співробітник відділу етнополітології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України запропонував інтегрувати у освітній процес у якості теми чи змістового модуля «Основи OSINT-аналітики», в контексті ОК «Основи наукових досліджень» чи «Теоретичні та методологічні проблеми політичних досліджень» для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти. Він зауважив, що вивчення «Оснoв OSINT-аналітики» необхідне для формування якостей як свідомого громадянина, так і висококваліфікованого фахівця, здатного застосовувати сучасні підходи до політичних досліджень.

Дем'яненко Борис Леонідович, доктор політичних наук, професор, декан соціо-гуманітарного факультету Університету Григорія Сковороди в Переяславі відзначив, що ООК 12 «Основи наукових досліджень» варто корегувати у редакції «Основи наукових досліджень і академічна доброчесність»;

До переліку вибіркового освітнього компонентів варто включити дисципліну, пов'язану з війнами / гібридними війнами, як відповідь на сучасний виклик України – російську агресію.

Під час проведеного анкетування Антон Найчук, кандидат політичних наук, директор БО «Рада Східної Європи» (Республіка Польща) запропонував також забезпечити викладання тем з окремих освітніх компонентів, зокрема

«Публічна політика», «Порівняльна політологія», англійською мовою з метою поглиблення навичок спілкування іноземною мовою.

Пропозиції щодо вдосконалення освітньо-професійної програми:

Отже, якість підготовки фахівців спеціальності 052 Політологія стейкхолдерами оцінено на високому рівні, проте, водночас, актуальними залишаються: продовження практики організації гостьових лекцій з експертами у сфері прикладної політології; залучення фахівців-практиків у галузі знань до освітнього процесу у якості лекторів та членів екзаменаційних комісій; розширення баз практик для здобувачів вищої освіти, розширення тематик лекційних та семінарських занять в контексті аналізу регіонального аспекту суспільно-політичного життя, забезпечити практикоорієнтоване викладання дисциплін прикладного характеру; продовжити викладання лекційних занять з окремих тем іноземною (англійською) мовою, зокрема з ОК «Публічна політика», «Порівняльна політологія».

Важливо заохочувати здобувачів вищої освіти до участі у науково-популярних заходах, участі у конкурсах науково-дослідних робіт, до реалізації академічної мобільності за ОПІ, залучати здобувачів до участі у науково-дослідних проектах.

Обговорено на засіданні кафедри політології та філософії протокол №11 від 15 листопада 2024 року.

Гарант освітньо-професійної програми «ПОЛІТОЛОГІЯ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
доцент кафедри політології та філософії,
кандидат політичних наук,
завідувач кафедри політології та філософії

Ольга ВІННІЧУК